

Onderzoek geurhinder en veehouderij
Kloosterhaar, Dorpsstraat 59

ONDERZOEK GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

KLOOSTERHAAR, DORPSSTRAAT 59

Status:	Definitief
Datum:	24-04-2024
Projectnummer:	2023-595

Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle

0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	4
HOOFDSTUK 2	WETTELIJK KADER	5
2.1	ALGEMEEN.....	5
2.2	TOETSINGSKADER GEURGEVOELIG GEBOUW	5
2.3	WOON- EN LEEFKLIMAAT	5
2.4	GEMEENTELIJK BELEID.....	6
HOOFDSTUK 3	UITGANGSPUNTEN	8
3.1	SITUATIE PLANGEBIED.....	8
3.2	OMLIGGENDE VEEHOUDERIJEN	8
3.3	AANTASTING PLANOLOGISCHE RECHTEN VEEHOUDERIJEN.....	9
HOOFDSTUK 4	TOETSING AANVAARDBAAR WOON- EN LEEFKLIMAAT.....	10
4.1	VOORGRONDGEURBELASTING.....	10
4.2	ACHTERGRONDGEURBELASTING.....	10
HOOFDSTUK 5	CONCLUSIE	13
BIJLAGEN BIJ HET ONDERZOEK		14
BIJLAGE 1	BEREKENING VOORGRONDGEURBELASTING	14
BIJLAGE 2	BEREKENING ACHTERGRONDGEURBELASTING	15

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voorliggende geurhinder en veehouderij onderzoek heeft betrekking op het perceel aan de Dorpsstraat 59 binnen de bebouwde kom van Kloosterhaar (gemeente Hardenberg). Op het perceel bevindt zich een zeer verouderde boerderij. Het voornemen bestaat om de boerderij intern te verbouwen. Binnen de bestaande bebouwing worden zeven nieuwe wooneenheden gerealiseerd.

In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de kern Kloosterhaar en ten opzichte van de directe omgeving weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van de directe en grotere omgeving (Bron: Plattekaart.nl)

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. Tijdens deze procedure spelen, met betrekking tot geurhinder van veehouderijen, twee zaken een belangrijke rol:

- Kan ter plaatse van voorgenomen ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gegarandeerd (artikel 5.92, lid 2 van Besluit kwaliteit leefomgeving)?
- En: worden omliggende veehouderijen (onevenredig) geschaad in hun belangen?

Voorliggend onderzoek geeft antwoord op de twee bovengenoemde vragen. Ten eerste wordt de voor- en achtergrondgeurbelasting in kaart gebracht, waardoor wel of niet geconcludeerd kan worden of ter plaatse van het geurgevoelig gebouw sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ten tweede wordt de planologische geurruimte en milieurechten van de veehouderijen ten opzichte van een geurgevoelig gebouw geanalyseerd of de belangen van deze bedrijven worden geschaad in het voornemen.

Voor het berekenen van de voorgrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van het voorgeschreven programma V-Stacks vergunning 2020, zoals staat vermeld in artikel 8.13, lid 1 van de Omgevingsregeling. Voor het berekenen van de achtergrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van V-Stacks gebied 2020 en Geomilieu 2023.

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

De normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig gebouw, zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In artikel 5.91 wordt onder geurgevoelig gebouw het volgende verstaan:

- Woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebed en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebed en nevengebruiksfuncties daarvan.

Afhankelijk van of de locatie al dan niet binnen een concentratiegebied ligt en of deze binnen of buiten een bebouwingscontour ligt, bestaan er verschillende normen. Volgens het Bkl bestaat er onderscheid tussen landbouwhuisdieren met en zonder geuremissiefactor.

- De landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor staan ook bekend als OU-dieren. In Bijlage V van de Omgevingsregeling zijn deze dieren met een geuremissiefactor opgenomen. Deze geuremissiefactor wordt uitgedrukt in odour units per seconde. In Bijlage VI van de Omgevingsregeling zijn aanvullende technieken en reductiepercentages opgenomen. Door middel van deze geuremissiefactoren en indien relevant de reductiepercentages, is het mogelijk om de geurbelasting op een geurgevoelig gebouw te achterhalen, waardoor deze getoetst kan worden aan de geurnorm.
- De landbouwhuisdieren, waarbij geen geuremissiefactoren zijn gesteld, staan ook bekend als VA-dieren. Voor deze dieren zijn in artikel 5.112 van het Bkl minimale een vaste afstand tussen de gevel van een veehouderij en de gevel van een geurgevoelig gebouw opgenomen.

2.2 Toetsingskader geurgevoelig gebouw

Voor een geurgevoelig gebouw zijn in het Bkl verschillende normen opgenomen. De normen zijn opgedeeld in normen voor landbouwhuisdieren met en zonder geuremissiefactor. Tevens zijn de normen afhankelijk of het geurgevoelig gebouw wel of niet in een concentratiegebied ligt en wel of niet in een bebouwingscontour.

De wettelijke normen voor landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw zijn als volgt (artikel 5.109):

- Binnen een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de norm 3,0 OUE/m³ lucht;
- Binnen een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de norm 14,0 OUE/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en binnen de bebouwingscontour is de norm 2,0 OUE/m³ lucht;
- Buiten een concentratiegebied en buiten de bebouwingscontour is de norm 8,0 OUE/m³ lucht.

Voor de landbouwhuisdieren zonder geuremissiefactor zijn in het Bkl minimale afstanden tussen de gevel van een veehouderij en de gevel van een geurgevoelig gebouw opgenomen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen of de locatie wel of niet in een concentratiegebied ligt. De minimale afstanden zijn als volgt:

- Binnen de bebouwingscontour bedraagt de afstand 100 meter;
- Buiten de bebouwingscontour bedraagt de afstand 50 meter.

2.3 Woon- en leefklimaat

Wanneer een geurgevoelig gebouw wordt gerealiseerd dient rekening gehouden te worden met de voor- en achtergrondgeurbelasting ten gevolge van de omliggende veehouderijen.

Voor de analyse is aansluiting gezocht bij het document *Relatie tussen geuremissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*¹ en de tabellen A (achtergrondgeurbelasting) en B (voorgondgeurbelasting)², waarin de

¹ PRA Odournet, *Relatie tussen geuremissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*, 2007

² <https://iplo.nl/praktijksituaties/veehouderijen/geur-veehouderijen/bepalen-geurhinder-geurbelasting-veehouderij/#Achtergrondbelastingenvoorgondbelasting>

relatie geschetst wordt tussen de voor- en achtergrondgeurbelasting en de geurhinder voor concentratie- en niet-concentratiegebieden.

De gemeente Hardenberg ligt volgens de Meststoffenwet niet in een concentratiegebied. Hieronder is in een tabel de milieukwaliteitseisen voor niet-concentratiegebieden weergegeven, waarin de milieuklassen met corresponderende percentages van geurehinderden zijn opgenomen.

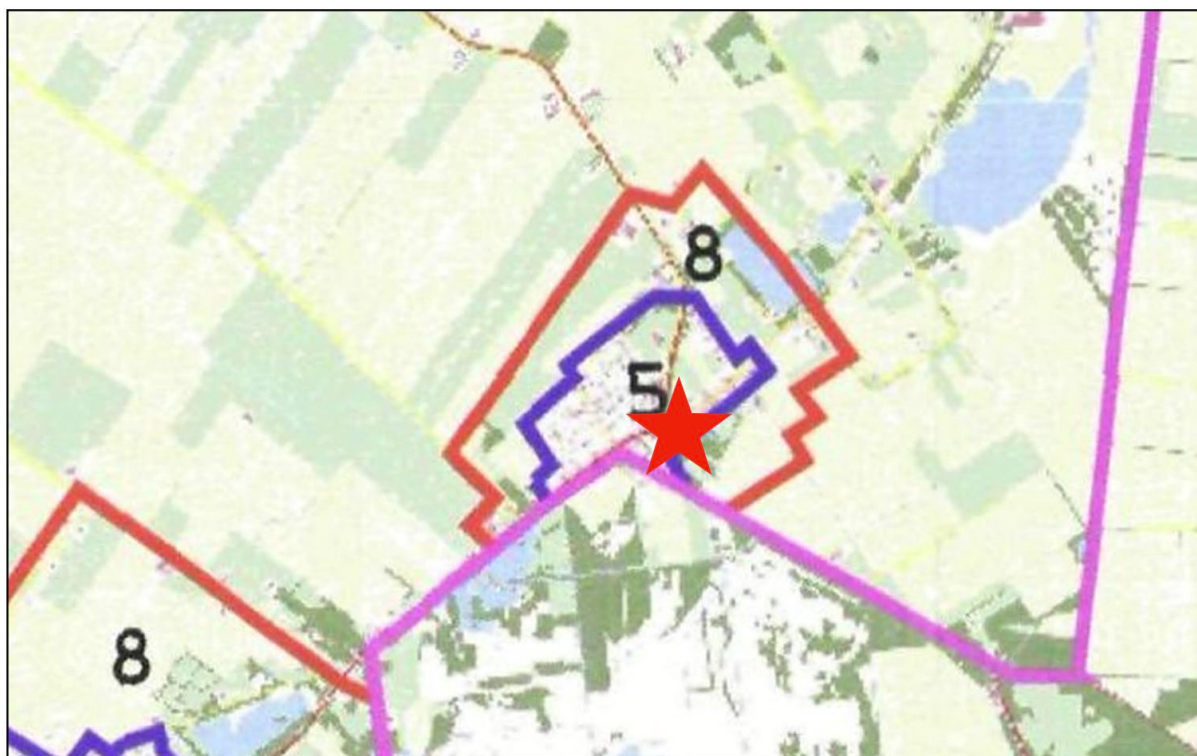
Milieukwaliteit	Geurehinderden [%]	Voorgrondgeurbelasting [OU _E /m ³]	Achtergrondgeurbelasting [OU _E /m ³]
Zeer goed	<5	<0,7	<1,5
Goed	5 – 10	0,7 – 1,8	1,5 – 3,5
Redelijk goed	10 – 15	1,8 – 3,0	3,5 – 6,5
Matig	15 – 20	3,0 – 4,5	6,5 – 10,0
Tamelijk slecht	20 – 25	4,5 – 6,5	10,0 – 14,0
Slecht	25 – 30	6,5 – 8,5	14,0 – 19,0
Zeer slecht	30 – 35	8,5 – 11,3	19,0 – 25,0
Extreem slecht	>35	>11,3	>25

Tabel 1 Milieukwaliteitseisen niet-concentratiegebieden (Bron: Tabellen A en B)

2.4 Gemeentelijk beleid

Het Bkl maakt het voor een gemeente mogelijk om in een omgevingsplan andere geurnormen te stellen. Daarmee krijgt de gemeente een instrument om de ontwikkeling van (grootschalige) veehouderij te sturen en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen te regelen. Gemeenten mogen, binnen bepaalde grenzen (artikel 5.109, lid 2), in een omgevingsplan afwijken van de normen uit het Bkl. Wanneer voor een gebied nog geen omgevingsplan is vastgesteld en voor het betreffende gebied geldt een geurverordening, dan is de geurverordening van toepassing. De gemeente Hardenberg heeft een dergelijke 'geurverordening' opgesteld en gebiedsgericht geurbeleid ontwikkeld. Deze geurverordening vormt het toetsingskader voor vergunningaanvragen en is richtinggevend voor ruimtelijke plannen binnen de gemeente Hardenberg. In artikel 4 van de geurverordening wordt gezegd dat de minimale afstand tussen een bestaande veehouderij zonder geuremissiefactoren tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom 50 meter bedraagt.

Onderstaande afbeelding omvat een uitsnede van de bij deze geurverordening behorende kaart. Het plangebied behoort tot de buffer rondom de kern Kloosterhaar en hierbij geldt een geurnorm van 5 odeureenheden. Het plangebied is door middel van een rode ster weergegeven

Afbeelding 2.1 Geurkaart Hardenberg (Bron: Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg)

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten

3.1 Situatie plangebied

Het voornemen bestaat om de bestaande boerderij, aan de Dorpsstraat 59 in Kloosterhaar, intern te verbouwen waardoor er zeven wooneenheden worden gecreëerd.

In afbeelding 3.1 is een luchtfoto van het plangebied (rode omkadering) weergegeven.

Afbeelding 3.1 Luchtfoto plangebied (Bron: Omgevingsloket, bewerkt)

3.2 Omliggende veehouderijen

Rondom de te realiseren woningen bevinden zich verschillende veehouderijen. Ten opzichte van de woningen is de veehouderij aan de Van Roijensweg 89 de dichtstbij gelegen veehouderij. De afstand van de bestaande veehouderij tot het plangebied bedraagt circa 875 meter. Deze veehouderij heeft een vergunning voor het houden van pluimvee. Voor pluimvee gelden geurnormen. De emissie van deze veehouderij zal worden meegenomen in de voor- en achtergrondbelasting. Daarnaast ligt er een agrarisch bouwvlak aan de Groenedijk 13, echter worden hier geen dieren gehouden. Overige veehouderijen met alleen vaste afstandsdieren zijn in voorliggend geval niet van belang en daarom niet beschouwd in voorliggend onderzoek.

Om de woningen is een cirkel van circa twee kilometer getrokken. In afbeelding 3.3 zijn de OU-veehouderijen binnen een radius van twee kilometer afstand van de woningen weergegeven. De relevante veehouderijen met OU-dieren zijn in de afbeelding in het rood weergegeven. Het plangebied is in de afbeelding in het blauw weergegeven.

Afbeelding 3.3 OU-veehouderijen binnen een straal van 2 kilometer van het plangebied (Bron: BJZ.nu)

Binnen een radius van 2 kilometer of net daar buiten zijn de volgende veehouderijen met OU-dieren aanwezig:

- Van Roijensweg 89-89a;
- Van Roijensweg 83;
- Van Roijensweg 81b;
- Breeslootdijk 7;
- Verlengde Broekdijk 10-10a;
- Balderhaarweg 8a.

Andere veehouderijen met een geuremissie bevinden zich op meer dan twee kilometer afstand van het geurgevoelig gebouw en zijn om die reden bij de berekening van de achtergrondgeurbelasting niet meegenomen. De afstand tot de Duitse veehouderijen is groter dan twee kilometer.

3.3 Aantasting planologische rechten veehouderijen

Er is sprake van aantasting van planologische rechten van omliggende veehouderijen indien de te realiseren geurgevoelige gebouw maatgevend is voor een veehouderij. Tussen de verschillende veehouderijen en het plangebied liggen andere geurgevoelige gebouwen. Het nieuw geurgevoelige gebouw is dan ook niet maatgevend en beperken een veehouderij niet in haar bedrijfsactiviteiten. Aan de gestelde afstand van 50 meter wordt voldaan en aan de geurnorm (zie paragraaf 4.1).

Hoofdstuk 4 Toetsing aanvaardbaar woon- en leefklimaat

Om het woon- en leefklimaat vanwege geur te achterhalen is er getoetst aan de voorgrond- en achtergrondgeurbelasting. Voor het berekenen van de voorgrondgeurbelasting is gebruik gemaakt van het door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde rekenprogramma 'V-stacks vergunning 2020' en 'V-Stacks gebied 2020'.

4.1 Voorgrondgeurbelasting

Bij het berekenen van de voorgrondgeurbelasting is uitgegaan van de vigerende vergunningen van de veehouderij aan de Van Roijensweg 89. Deze veehouderij heeft ten opzichte van de andere veehouderijen een grote geuremissie en ligt dicht op het plangebied. Voor het plangebied zijn vier verschillende coördinaten, behorend bij de hoekpunten van het geurgevoelig gebouw, opgenomen.

Uit de berekening volgt dat de hoogste voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied 1,0 OU_E/m³ bedraagt. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren.

In afbeelding 4.1 is de geurbelasting vanwege de veehouderij aan de Van Roijensweg 89-89a op alle berekende punten weergegeven. De ingevoerde gegevens zijn te vinden in bijlage 1.

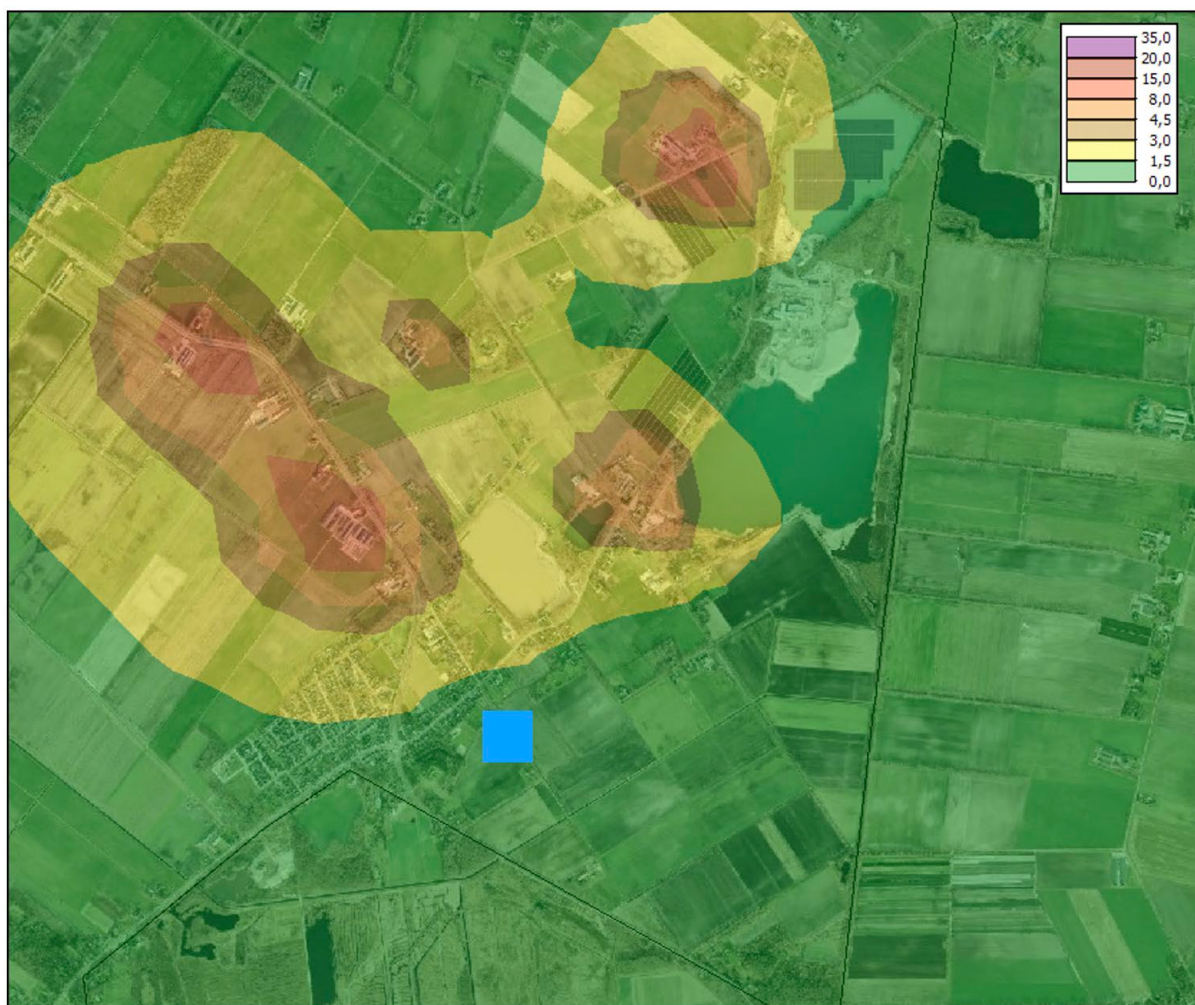
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	1 Dorpsstraat 59	242 634	501 795	5,0	0,9
7	2 Dorpsstraat 59	242 646	501 804	5,0	1,0
8	3 Dorpsstraat 59	242 648	501 772	5,0	0,9
9	4 Dorpsstraat 59	242 662	501 780	5,0	0,9

Afbeelding 4.1 Resultaten voorgrondgeurbelasting (Bron: V-Stacks vergunning)

4.2 Achtergrondgeurbelasting

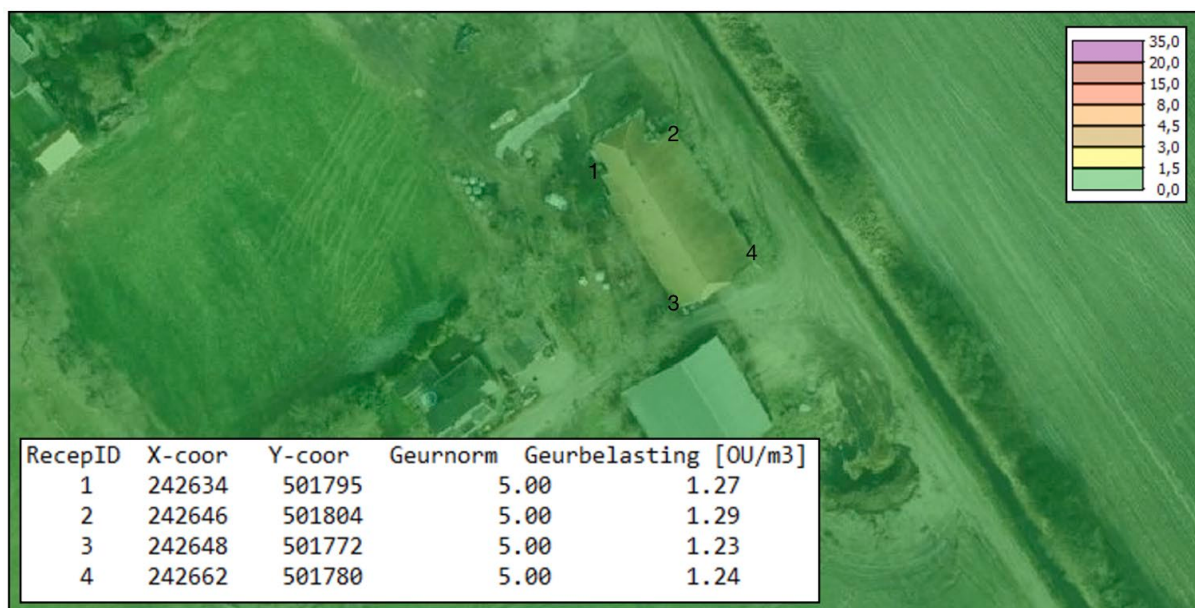
Om de achtergrondgeurbelasting op de woningen binnen het plangebied te berekenen en te achterhalen, zijn gegevens vanuit de milieudossiers over de relevante intensieve veehouderijen (met OU-dieren) rondom het plangebied ingezien. De relevante veehouderijen zijn eerder in paragraaf 3.2 genoemd. De gegevens van de betreffende veehouderijen zijn in bijlage 2 opgenomen. In onderstaande afbeelding zijn de geurcontouren van de achtergrondgeurbelasting rondom het plangebied (blauwe kader) weergegeven.

In onderstaande afbeelding zijn de geurcontouren van de achtergrondgeurbelasting rondom het plangebied (blauwe markering) weergegeven.

Afbeelding 4.2 Achtergrondgeurbelasting (plangebied blauwe omkadering) (Bron: V-Stacks gebied)

Uit bovenstaande afbeelding wordt duidelijk dat de achtergrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied tussen de 0 en 1,5 OU_E/m³ bedraagt. In onderstaande afbeelding is verder ingezoomd op de achtergrondkaart. In de afbeelding zijn ook de gehanteerde toetspunten met de berekende achtergrondgeurbelasting weergegeven.

Afbeelding 4.3 Achtergrondgeurbelasting met toetspunten (Bron: V-Stacks gebied)

De berekende achtergrondgeurbelasting voor het plangebied bedraagt ten hoogste 1,29 OU_E/m³. Het woon- en leefklimaat qua achtergrondgeurbelasting ter plaatse van het plangebied is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren.

Bij het beoordelen van het woon- en leefklimaat bestaat de volgende vuistregel: de voorgrondgeurbelasting is maatgevend als die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. In deze situatie is de voorgrondgeurbelasting maatgevend en is het woon- en leefklimaat te kwalificeren als 'goed'.

Hoofdstuk 5 Conclusie

Voorliggend onderzoek geurhinder en veehouderij heeft betrekking op het perceel aan de Dorpsstraat 59 in het binnen de bebouwde kom van Kloosterhaar (gemeente Hardenberg). Het voornemen bestaat om de bestaande boerderij intern te verbouwen en zeven wooneenheden te realiseren.

Tussen het plangebied en de getoetste veehouderijen bevinden zich meerdere geurgevoelige gebouwen. Het plan is dan ook niet maatgevend voor de veehouderijen in de omgeving, waardoor er geen sprake is aantasting van de planologische rechten.

Ten behoeve van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is onderzocht of ter plaatse van de woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. In voorliggend onderzoek is zowel gekeken naar de voor- als naar de achtergrondgeurbelasting.

Beoordeling woon- en leefklimaat

Om het woon- en leefklimaat te kunnen beoordelen is zowel de voor- als de achtergrondgeurbelasting berekend. Vanwege de dominante veehouderij aan de Roijensweg 89-89a bedraagt de voorgrondgeurbelasting ten hoogste $1,0 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ter plaatse van het plangebied. Het woon- en leefklimaat qua voorgrondgeurbelasting is volgens de berekening en de gegevens uit tabel 1 als 'goed' te kwalificeren. De achtergrondgeurbelasting bedraagt ten hoogste $1,29 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Volgens tabel 1 is het woon- en leefklimaat qua achtergrondbelasting ter plaatse van het plangebied te kwalificeren als 'goed'.

Bij het beoordelen van het woon- en leefklimaat bestaat de volgende vuistregel: de voorgrondgeurbelasting is maatgevend als die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. In deze situatie is de voorgrondgeurbelasting maatgevend en is het woon- en leefklimaat te kwalificeren als 'goed'.

Aan het bevoegd gezag van de gemeente Hardenberg is de afweging of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied.

Bijlagen bij het onderzoek

Bijlage 1 Berekening voorgrondgeurbelasting

Naam van de berekening: Kloosterhaar, Dorpsstraat 59

Gemaakt op: 2024-04-23 11:31:29

Rekentijd: 0:00:31

Naam van het bedrijf: Kloosterhaar, Van Roijensweg 89-89a

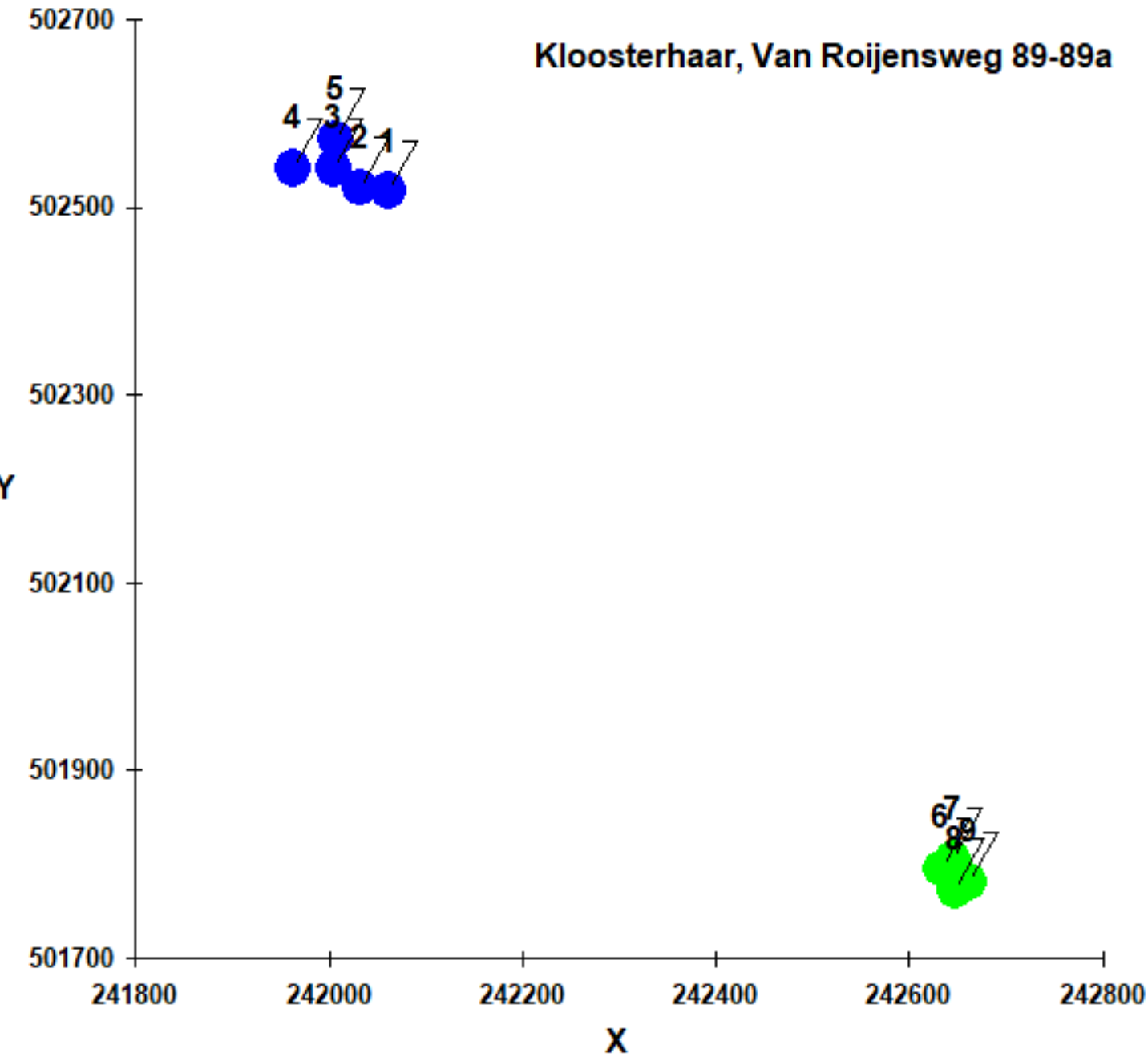
Berekende ruwheid: 0,160 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	1	242 062	502 517	5,4	0,7	0,40	6 686	3,9
2	2	242 032	502 521	3,7	1,0	0,40	6 798	3,9
3	3	242 005	502 541	4,2	1,0	0,40	9 719	4,3
4	4	241 963	502 541	8,0	2,9	4,69	8 795	5,1
5	5	242 007	502 573	2,5	0,9	10,00	6 188	2,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	1 Dorpsstraat 59	242 634	501 795	5,0	0,9
7	2 Dorpsstraat 59	242 646	501 804	5,0	1,0
8	3 Dorpsstraat 59	242 648	501 772	5,0	0,9
9	4 Dorpsstraat 59	242 662	501 780	5,0	0,9

Bijlage 2 Berekening achtergrondgeurbelasting

Adres	IDNR	X_COORD	Y_COORD	EP-hoogte	GemGeb	EP-bindiam	EP-uittree	E-Vergund	E-MaxVerg
Van Roijensweg 89-89A	1	242062	502517	5.4	3.9	0.74	0.4	6686	6686
	2	242032	502521	3.7	3.9	0.96	0.4	6798	6798
	3	242005	502541	4.2	4.3	0.97	0.4	9719	9719
	4	241963	502541	8.0	5.1	2.87	4.69	8795	8795
Verlengde Broekdijk 10-10A	5	242007	502573	2.5	2.5	0.92	10.00	6188	6188
	6	243182	502717	1.2	3.4	1.11	0.4	2255	2255
	7	243165	502729	1.2	3.4	1.11	0.4	2255	2255
	8	243144	502662	1.2	3.4	1.11	0.4	2255	2255
	9	243128	502673	1.2	3.4	1.11	0.4	2255	2255
Van Roijensweg 81B	10	241435	503190	6.0	4.5	0.5	4.0	25347	25347
Breeslootdijk 7	11	242332	503192	6.0	4.5	0.5	4.0	5340	5340
Van Roijensweg 83	12	241778	502971	2.5	5.5	0.5	0.4	1638	1638
	13	241708	502928	7.3	4.9	0.8	4.0	13350	13350
Balderhaarweg 8a	14	243400	503988	3.0	3.4	0.5	4.0	19600	19600

IDNR	X	Y	NORM_OU
1	242634	501795	5
2	242646	501804	5
3	242648	501772	5
4	242662	501780	5

Naam van de berekening: Nog niet bekend

Gemaakt op: 4-23-2024 12:02:48

Rekentijd: 0:04:56

Naam van het gebied: Kloosterhaar, Dorpsstraat 59

Berekende ruwheid: 0,17 m

Meteo station: Nvt

Rekenuren: 10

Bronbestand: G:\Projecten Ow\Hardenberg\Kloosterhaar, Dorpsstraat 59\Onderzoeken\Geur\Geurbronnen.dat

Receptorbestand: G:\Projecten Ow\Hardenberg\Kloosterhaar, Dorpsstraat 59\Onderzoeken\Geur\GGO.dat

Resultaten weggeschreven in: G:\Projecten Ow\Hardenberg\Kloosterhaar, Dorpsstraat 59\Onderzoeken\Geur

Rasterpunt linksonder x: 240634 m

Rasterpunt linksonder y: 499795 m

Gebied lengte (x): 5000 m , Aantal gridpunten: 24

Gebied breedte (y): 5000 m , Aantal gridpunten: 24

